

Saksnr.: 2013/21937
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 172412/2013
Klassering: X40
Saksbehandler: Anne-Kari Sønsterød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fredrikstad ungdomsråd	10.12.2013	23/13
Oppvekstutvalget	11.12.2013	43/13

Høring - Gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn mv

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler oppvekstutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Fredrikstad, 26.11. 2013.

Fredrikstad ungdomsråds behandling 10.12.2013:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fredrikstad ungdomsråds uttalelse 10.12.2013:

1. Vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Oppvekstutvalgets behandling 11.12.2013:

Ungdomsrådets uttalelse var omdelt.

På vegne av FrP fremmet Marianne Kristiansen følgende forslag:

1. Vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Høringsuttalelse – Forslag til gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn

Fredrikstad kommune bifaller forslag til gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996.

Fredrikstad kommune har gjennom egen kommunedelplan oppvekst og årlige handlingsplaner innen oppvekst, satt barns beste tydelig på dagsorden. Fredrikstad kommune har videre valgt å rette sitt forebyggende arbeid mot barn i risiko, nærmere definert i plandokumentene.

Formålet med konvensjonen denne saken handler om, er økt vern for barn i saker med tilknytning til flere stater, videre økt internasjonalt samarbeid på dette området. Konvensjonen gjelder beskyttelsestiltak rettet mot barn som ofte er i utsatte og vanskelige livssituasjoner, og således svært sårbare.

Fredrikstad kommune mener det derfor er riktig å bifalle gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn.

Når det gjelder områdene innen barnevernloven, ser Fredrikstad kommune at det departementet går imot konvensjonen på ett viktig punkt, nemlig at den åpner opp for plassering i utlandet etter at det er fattet vedtak etter § 4-12.

~~Departementet går i mot fordi norske myndigheter mister jurisdiksjonen (muligheten til å utøve anvendelsen av norsk rett/straffelov på handlinger begått i utlandet), men sitter allikevel igjen med ansvaret.~~

~~Fredrikstad kommune deler departementets innstilling til dette punktet i konvensjonen, men vil føye til at samme problematisering bør gjelde også ved anvendelse av § 4-4-5 ledd.~~

Votering:

Forslag fra FrP fikk 1 stemme og falt.

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 8 stemmer (4 Ap, 2 H, 1 SV, 1 V) mot 1 stemme (FrP).

Oppvekstutvalgets vedtak 11.12.2013:

1. Vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Fredrikstad, 16.12.13

Rett utskrift

Yvonne Meidell
møtesekretær

Utskrift til: saksbehandler Seksjon for UO Anne-Kari Sønsterød

Kopi til: kommunalsjef Seksjon for UO Kari Sørum

Sammendrag

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt ut på høring forslag om at Norge tiltrer Haagkonvensjonen 19.oktober 1996 om kompetansen (jurisdiksjon), lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid om foreldreansvar og tiltak for beskyttelse av barn (heretter kalt Haagkonvensjonen 1996). Høringsnotatet er utarbeidet i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet.

Departementet foreslår en egen gjennomføringslov. Eventuell tiltredelse til konvensjonen nødvendiggjør videre enkelte endringer i gjeldende lover.

Formålet med konvensjonen er økt vern for barn i saker med tilknytning til flere stater, videre økt internasjonalt samarbeid på dette området.

Konvensjonen gjelder beskyttelsestiltak rettet mot barn, både tiltak rettet mot barnets person og barnets formue.

Den har betydning for foreldreansvar, fast bosted, samvær, vergemål, plassering i fosterhjem og institusjon og forvaltning av barnets formue.

Fredrikstad kommune har valgt å rette fokus i tillegg mot det i høringsdokumentet som eksplisitt omhandler barnevernloven. Det vises til argumenter knyttet til spørsmålet om norsk tiltredelse eller ikke, og kommentarer noen punkter her.

Vedlagte høringsuttalelse oversendes Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Rådmannen anbefaler at Fredrikstad kommune støtter forslag om gjennomføring i norsk rett av Haagkonvensjonen 1996.

Vedlegg

1. Forslag til høringsuttalelse.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

2. Høringsbrevet fra barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet datert 30.09.13.
3. Høringsnotatet / høringsdokumentet.

Saksopplysninger

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt ut på høring forslag om at Norge tiltrer Haagkonvensjonen 19.oktober 1996 om kompetansen (jurisdiksjon), lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid om foreldreansvar og tiltak for beskyttelse av barn (heretter kalt Haagkonvensjonen 1996).

Høringsdokumentet er inndelt i 16 kapitler og er på til sammen 171 sider. Departementet foreslår en egen gjennomføringslov. Eventuell tiltredelse til konvensjonen nødvendiggjør enkelte endringer i gjeldende lover. I tillegg kan det være ønskelig med enkelte lovendringer for å sikre en best mulig tilpasning i norsk rett til Haagkonvensjonen 1996, og for å styrke barneperspektivet og lette praktiseringen av regelverket i saker med tilknytning til andre stater på dette og enkelte tilgrensende områder.

Formålet med konvensjonen er økt vern for barn i saker med tilknytning til flere stater, videre økt internasjonalt samarbeid på dette området. Konvensjonen legger til rette for at internasjonale konflikter om barn kan forebygges og løses. Norske myndigheter og privatpersoner vil som følge av tiltredelse blant annet få bedre muligheter til å forebygge og løse foreldretvister, barnevernsaker og barnebortføringssaker.

Konvensjonen vil særlig ha betydning for disse gruppene (av barn):

- barn som risikerer eller er utsatt for barnebortføring
- barn som er midtpunktet i en internasjonal foreldretvist, inkludert saker om samvær
- barn / foreldre som flykter fra barnevernet
- barn som er plassert hos andre enn sine foreldre i utlandet
- barn som er offer for trafficking og enslige mindreårige asylsøkere

Rådmannen vurderer i denne saken risikoen disse gruppene befinner seg i, og i lys av spørsmålet om tiltredelse til Haagkonvensjonen 1996.

Økonomiske konsekvenser

En konsekvens ved tiltredelse til Haagkonvensjonen 1996, kan kanskje på sikt medføre noe merarbeid for ansatte i barneverntjenesten, noe det vil være umulig å tallfeste på nåværende tidspunkt.

I departementets høringsbrev punkt 14 om økonomiske og administrative konsekvenser står det blant annet: «Departementet gjør i punkt 14 i høringsdokumentet oppmerksom på at utredningen av plassering av sentralmyndighet, og nærmere angivelse av de økonomiske og administrative konsekvensene forbundet med denne, først vil skje i forbindelse med utarbeiding av Proposisjon.»

Konsekvenser levekår/folkehelse

Her bør sies at alle bestemmelser som bidrar til å sikre barns rettigheter, trygg oppvekst og muligheter for god utvikling generelt, har konsekvenser for deres liv og helse som barn og senere som voksne personer.

Ansattes medbestemmelse

Har ikke relevans.

Vurdering

Fredrikstad kommune har gjennom kommunedelplan oppvekst, handlingsplaner og oppfølging av tverrfaglig samarbeid og tiltak, satt barns beste tydelig på dagsorden. Derfor er det viktig å gi uttrykk for, og bidra til, at også eksterne arenaer og instanser eller samarbeidspartnere får høre vår mening i saker som angår sårbare grupper av barn.

I denne sammenheng handler de sårbare barna om de som Haagkonvensjonen 1996 vil ha særlig betydning for, og som er listet opp i avsnittet over.

Det står i høringsbrevet blant annet: «Norsk tiltredelse til Haagkonvensjonen 1996 vil gi norske myndigheter et multilateralt akseptert instrument som vil bidra til at departementene vil stå sterkere i dialogen med andre land».

Videre: Konvensjonen gjelder beskyttelsestiltak rettet mot barn, både tiltak rettet mot barnets person og barnets formue. Den har betydning for foreldreansvar, fast bosted, samvær, vergemål, plassering i fosterhjem og institusjon. Konvensjonen regulerer internasjonal privatrett knyttet til slike beskyttelsestiltak og skal hindre konflikter mellom konvensjonsstatenes ulike rettssystemer- og regler...»

Global mobilitet fører til at stadig flere barn har tilknytning til flere stater. Dette innebærer at barnet kan være statsborger i én stat, bo i en annen og oppholde seg midlertidig i en tredje. Barn i slike «internasjonale situasjoner» er mer sårbare og utsatte enn andre. Norge har tiltrådt flere konvensjoner som tar utgangspunkt i ulike aspekter av barns beskyttelsesbehov, og Haagkonvensjonen 1996 er et viktig supplement til disse.

Å forebygge internasjonal barne bortføring, er blant konvensjonens hovedformål.

Når det gjelder barneloven vil det i følge departementets vurderinger neppe være strengt tatt nødvendig med endringer for å tiltre Haagkonvensjonen 1996.

Når det gjelder områdene innen barnevernloven, ser rådmannen at departementet går imot konvensjonen på ett viktig punkt, nemlig at den åpner opp for plassering i utlandet etter at det er fattet vedtak etter § 4-12 (gjelder vedtak om omsorgsovertakelse).

Departementet går i mot fordi norske myndigheter mister jurisdiksjonen (muligheten til å utøve anvendelse av norsk rett/ straffelov på handlinger begått i utlandet), men sitter allikevel med ansvaret.

Fredrikstad kommune mener at samme spørsmål bør tas stilling til når det gjelder anvendelse av § 4-4 5 ledd (gjelder vedtak om frivillig hjelpetiltak som f.eks. benyttelse av fosterhjem).

Departementet mener at spørsmålet om jurisdiksjon bør klargjøres ved dialog med plasseringsstaten før plassering kan finne sted.

Rådmannen anbefaler at Fredrikstad kommune deler departementets innstilling til dette punktet, med tilføyelse om at spørsmålet om jurisdiksjon bør klargjøres ved dialog med plassering også når det gjelder anvendelse av § 4-4 5 ledd.

Fredrikstad kommune bifaller forslaget om at Norge tiltrer Haagkonvensjonen 1996.